MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TỰ HỌC CHO SINH VIÊN HỌC TẬP MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH, TRƯỜNG ĐẠI KINH TẾ - KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

SOME SOLUTIONS TO IMPROVE SELF-STUDY QUALITY FOR STUDENTS IN NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION AT THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION CENTER, UNIVERSITY OF ECONOMICS – TECHNOLOGY FOR INDUSTRIES

Nguyễn Ngọc Hữu

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Đến tòa soạn ngày 28/3/2025, chấp nhận đăng ngày 17/4/2025

Tóm tắt: Tự học đóng vai trò quan trọng trong nâng cao chất lượng học tập, đặc biệt với môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN), nơi sinh viên không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn rèn luyện kỹ năng quân sự, tác phong kỷ luật. Tuy nhiên, nhiều sinh viên chưa có phương pháp tự học hiệu quả, còn phụ thuộc vào giảng viên, thiếu chủ động. Bên cạnh đó, tài liệu chưa trực quan, cơ sở vật chất chưa đáp ứng đầy đủ, động lực học tập hạn chế, ảnh hưởng đến khả năng tiếp thu. Bài viết đánh giá thực trạng tự học của sinh viên, làm rõ các nguyên nhân chủ yếu tác động đến chất lượng học tập và đưa ra các giải pháp nhằm cải thiện hiệu quả. Các giải pháp gồm hướng dẫn phương pháp học tập khoa học, phát triển tài liệu trực quan, ứng dụng công nghệ, mở rộng không gian thực hành, thúc đẩy học nhóm và tăng cường hỗ trợ từ giảng viên. Việc triển khai đồng bộ các giải pháp giúp sinh viên chủ động hơn, nâng cao khả năng tiếp thu, rèn luyện tư duy độc lập, tác phong kỷ luật, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo GDQP&AN.

Từ khóa: Tự học, Giáo dục quốc phòng, sinh viên, phương pháp học, rèn luyện.

Abstract: Self-study plays a crucial role in enhancing learning quality, especially in the National Defense and Security Education (GDQP&AN) course, where students not only acquire knowledge but also develop military skills and disciplined behavior. However, many students lack effective self-study methods, remain dependent on lecturers, and show limited initiative. Additionally, learning materials are not sufficiently visualized, facilities are inadequate, and motivation for learning is limited, all of which negatively affect knowledge acquisition. This paper assesses the current state of students' self-study, identifies key factors impacting learning quality, and proposes solutions to improve effectiveness. These solutions include guiding students in scientific study methods, developing visual learning materials, integrating technology, expanding practice spaces, promoting group study, and enhancing lecturer support. The comprehensive implementation of these solutions will help students become more proactive, improve knowledge acquisition, cultivate independent thinking, and reinforce disciplined behavior, thereby contributing to the overall quality of GDQP&AN training.

Keywords: Self-study, National Defense Education, students, learning methods, training.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh giáo dục đại học ngày càng đề cao năng lực tự học, việc nâng cao khả năng tự học của sinh viên không chỉ là yêu cầu tất yếu mà còn là yếu tố then chốt giúp họ lĩnh hội kiến thức sâu sắc, phát triển tư duy độc lập và nâng cao hiệu quả ứng dụng thực tiễn. Đối với môn học GDQP&AN, tự học không chỉ giúp sinh viên nắm vững lý thuyết mà còn rèn luyện bản lĩnh, tác phong kỷ luật và kỹ năng thực hành quân sự – những yếu tố quan trọng trong việc hình thành ý thức trách nhiệm với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc.

Tuy nhiên, thực tế giảng dạy cho thấy phần lớn sinh viên vẫn chưa có phương pháp tự học khoa học, chủ yếu dựa vào giảng viên, dẫn đến hạn chế trong khả năng tiếp thu và vận dụng kiến thức. Mặc dù Trung tâm GDQP&AN, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp đã triển khai nhiều biện pháp hỗ trợ như cung cấp tài liệu, xây dựng thao trường, trang bị mô hình học cụ, nhưng hiệu quả tự học của sinh viên vẫn chưa đạt được như kỳ vọng. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng đào tạo cũng như mục tiêu hình thành phẩm chất, năng lực của người học.

Trước thực trạng đó, việc nghiên cứu các giải pháp nâng cao chất lượng tự học của sinh viên là hết sức cần thiết và cấp bách. Để giải quyết vấn đề này, chúng tôi thực hiện đề tài: "Biện pháp nâng cao chất lượng tự học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên học tập tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Trường Đại kinh tế - kỹ thuật công nghiệp hiện nay". Nghiên cứu này tập trung phân tích thực trạng tự học của sinh viên, làm rõ các nguyên nhân tác động đến chất lượng tự học, từ đó đề xuất một số giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động tự học, góp phần cải thiện chất lượng giảng dạy và học tập môn GDQP&AN trong tình hình mới. Để có cái nhìn toàn diện hơn về quá trình tự học của sinh viên, cần phân tích những điểm tích cực, những mặt còn hạn chế cũng như các yếu tố tác động đến hiệu quả tự học.

2. NHỮNG ƯU ĐIỂM, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN ẢNH HƯỞNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN

2.1. Những ưu điểm trong hoạt động tự học của sinh viên

Trong những năm gần đây, nhận thức của sinh viên về vai trò của tự học trong quá trình học tập môn GDQP&AN tại Trung tâm đã có những chuyển biến tích cực. Trước đây, phần lớn sinh viên chỉ tập trung tiếp thu kiến thức trong các giờ học chính khóa, ít dành thời gian ngoài giờ để tự rèn luyện. Tuy nhiên, thực tế hiện nay cho thấy ngày càng nhiều sinh viên chủ động tận dụng thời gian trống để ôn tập, thực hành các nội dung quan trọng như điều lệnh đội ngũ, tập ngắm bắn hoặc thảo luận cùng giảng viên về những nội dung còn chưa nắm vững. Sự chủ động này không chỉ giúp sinh viên củng cố kiến thức, nâng cao kỹ năng thực hành mà còn góp phần hình thành phương pháp học tập chủ động, rèn luyện tác phong kỷ luật và khả năng tự nghiên cứu – những phẩm chất quan trọng trong môi trường quân sự [2]. Ngoài tinh thần tự giác của sinh viên, Trung tâm cũng đã triển khai nhiều biện pháp hỗ trợ để nâng cao hiệu quả tự học. Trước hết, hệ thống giáo trình, tài liệu học tập đã được số hóa, giúp sinh viên dễ dàng tiếp cận trên các nền tảng trực tuyến, thuận tiện cho việc tra cứu và ôn tập mọi lúc, mọi nơi. Các tài liệu hướng dẫn thực hành cũng được bổ sung, đặc biệt là các hướng dẫn chi tiết về kỹ thuật ném lựu đạn, tư thế bắn súng đúng kỹ thuật, cách sử dụng bản đồ quân

sự... Những tài liệu này giúp sinh viên có thể tự luyện tập một cách chính xác ngay cả khi không có giảng viên trực tiếp hướng dẫn.

Bên cạnh việc cung cấp tài liệu, Trung tâm còn đẩy mạnh ứng dụng công nghệ vào giảng dạy nhằm hỗ trợ hoạt động tự học của sinh viên. Các bài giảng lý luận được soạn thảo trên PowerPoint với hệ thống hình ảnh, sơ đồ, phim minh họa sinh động, giúp sinh viên dễ dàng tiếp cận nội dung. Nhiều nội dung lý thuyết và thực hành cũng được trực quan hóa thông qua hình ảnh, video, mô hình 3D, giúp người học tiếp thu kiến thức một cách hiệu quả hơn. Ví dụ, các bài giảng về chiến thuật quân sự được minh họa bằng video, giúp sinh viên hình dung rõ hơn về cách tổ chức đội hình, phương pháp vận động trên chiến trường. Đối với phần học kỹ thuật bắn súng tiểu liên AK bài 1, sinh viên có thể tự rèn luyện đường ngắm qua phần mềm mô phỏng thay vì chỉ học trên thao trường thực tế. Việc ứng dụng công nghệ không chỉ nâng cao hiệu quả tự học mà còn khắc phục những hạn chế về điều kiện cơ sở vật chất và trang thiết bị thực hành. Ngoài các công cụ hỗ trợ, Trung tâm còn tổ chức nhiều hoạt động trực tiếp nhằm khuyến khích sinh viên tự học hiệu quả hơn. Cụ thể, các buổi ôn tập và thực hành ngoài giờ được tổ chức triển khai bài bản có sự hướng dẫn của giảng viên, cán bộ quản lý, giúp sinh viên có thêm điều kiện rèn luyện thực tế. Chẳng hạn, các buổi luyện tập điều lệnh đội ngũ, tập bắn súng tiểu liên AK hay ném lựu đạn được tổ chức vào các khung giờ ngoài tiết học chính khóa, tạo cơ hội để sinh viên rèn luyện nhiều hơn. Một số giảng viên còn chủ động hỗ trợ sinh viên theo nhóm nhỏ, giúp giải đáp những thắc mắc hoặc hướng dẫn kỹ thuật thực hành nâng cao, từ đó cải thiện đáng kể khả năng tiếp thu kiến thức của người học.

Bên cạnh những điểm tích cực, việc đánh giá hoạt động tự học cũng là một khía cạnh quan trọng nhằm đảm bảo chất lượng học tập. Hiện nay, Trung tâm đã đưa vào áp dụng nhiều hình thức kiểm tra nhằm đánh giá mức độ tiếp thu của sinh viên, trong đó có cả kiểm tra lý thuyết và thực hành. Ví dụ, trong nội dung điều lệnh đội ngũ, sinh viên không chỉ cần nắm vững lý thuyết mà còn phải thực hành thuần thục các động tác theo đúng quy định quân sự. Đối với kỹ thuật bắn súng, Trung tâm sử dụng máy bắn tập MBT-03 để đánh giá kỹ năng ngắm bắn của sinh viên, đồng thời tổ chức bài bắn đạn thật trong kỳ thi kết thúc môn học. Ngoài ra, việc đánh giá kết quả tự học cũng được lồng ghép vào các bài kiểm tra giữa kỳ và kết thúc học phần, giúp sinh viên có ý thức hơn trong việc tự rèn luyện.

2.2. Những hạn chế và nguyên nhân

Mặc dù đã có nhiều nỗ lực từ phía Trung tâm và một bộ phận sinh viên, nhưng hoạt động tự học vẫn tồn tại hạn chế nhất định, ảnh hưởng đến chất lượng học tập. Những hạn chế này xuất phát từ cả yếu tố chủ quan của sinh viên và khách quan từ môi trường học tập cụ thể như sau:

Phương pháp tự học chưa khoa học: Một trong những vấn đề lớn nhất là nhiều sinh viên chưa biết cách tự học hiệu quả. Phần lớn vẫn học theo kiểu thụ động, chủ yếu ghi nhớ máy móc thay vì hiểu rõ bản chất của vấn đề. Điều này đặc biệt thể hiện rõ trong các nội dung lý thuyết như chiến thuật quân sự, kỹ thuật bắn súng… Thay vì nghiên cứu chuyên sâu và vận dụng kiến thức vào thực tiễn, nhiều sinh viên chỉ học thuộc lòng để đối phó với bài kiểm tra. Ngoài ra, sinh viên thường thiếu kế hoạch tự học cụ thể. Do chương trình học tập trung với lịch học dày đặc, nhiều sinh viên không sắp xếp thời gian hợp lý cho việc tự học, dẫn đến tình trạng học dồn, học vội khi kỳ thi và

kiểm tra đến gần. Điều này không chỉ làm giảm hiệu quả tiếp thu mà còn gây áp lực tâm lý, khiến việc học trở nên căng thẳng, kém hiệu quả.

Động lực và tinh thần tự giác chưa cao: Một thực tế đáng lưu ý là không phải tất cả sinh viên đều coi trọng việc tự học. Đối với nhiều sinh viên, môn GDQP&AN chỉ được xem như một môn học bắt buộc trong chương trình đào tạo, thay vì một môn học có giá trị thực tiễn cao. Chính quan niệm này khiến một bộ phận sinh viên học đối phó, không dành thời gian và công sức để rèn luyện ngoài giờ. Bên cạnh đó, môi trường học tập tập trung với nhiều quy định nghiêm ngặt về giờ giấc, sinh hoạt có thể khiến sinh viên cảm thấy gò bó, dẫn đến tâm lý chán nản, thiếu động lực tự học. Hơn nữa, việc thiếu các hoạt động thảo luận nhóm, trao đổi kiến thức cũng khiến sinh viên ít có cơ hội học hỏi lẫn nhau, làm giảm sự hứng thú và hiệu quả trong quá trình học tập.

Hạn chế về tài liệu và điều kiện hỗ trợ tự học: Mặc dù Trung tâm đã có nhiều nỗ lực trong việc cung cấp tài liệu học tập, nhưng vẫn còn một số hạn chế ảnh hưởng đến chất lượng tự học của sinh viên, đặc biệt là trong việc tiếp cận, nghiên cứu và vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Trước hết, tài liệu hướng dẫn tự học vẫn chưa thực sự hấp dẫn và phù hợp với nhu cầu học tập của sinh viên. Phần lớn tài liệu hiện nay còn mang nặng tính lý thuyết, trình bày theo hình thức khô khan, thiếu sự hướng dẫn cụ thể giúp sinh viên tự nghiên cứu một cách hiệu quả. Các nội dung về chiến thuật quân sự, kỹ thuật bắn súng, ném lựu đạn… chủ yếu dựa trên mô tả văn bản mà chưa có nhiều hình ảnh minh họa trực quan, tình huống thực tế hay sơ đồ phân tích giúp sinh viên dễ hình dung và áp dụng vào thực tế. Bên cạnh đó, cơ sở vật chất phục vụ tự học chưa thực sự đáp ứng đầy đủ nhu cầu của sinh viên. Mặc dù Trung tâm đã bố trí các khu vực thao trường, phòng học phục vụ cho học tập và tự học, nhưng không gian học tập vẫn còn nhiều hạn chế như diện tích nhỏ, bố trí chưa hợp lý, thiếu các trang thiết bị hỗ trợ học tập chuyên sâu. Các mô hình vũ khí cắt bổ, thiết bị hỗ trợ tập ngắm bắn còn hạn chế về số lượng và chưa được phân bổ đồng đều, dẫn đến tình trạng sinh viên phải chờ đợi [3]. Đối với các nội dung đòi hỏi thực hành nhiều như điều lệnh đội ngũ hay bắn súng, việc thiếu các dụng cụ thực hành chuyên biệt khiến sinh viên gặp khó khăn trong việc rèn luyện kỹ năng một cách bài bản. Bên cạnh đó, việc tổ chức tự học theo nhóm vẫn chưa đạt được hiệu quả như mong muốn. Hiện nay, phần lớn sinh viên vẫn học tập theo phương thức cá nhân, trong khi nhiều nội dung của môn GDQP&AN đòi hỏi sự phối hợp giữa các sinh viên để thực hành, thảo luận và chia sẻ kinh nghiệm. Việc thiếu các nhóm học tập chuyên đề khiến sinh viên có ít cơ hội trao đổi kiến thức, cùng nhau xử lý các tình huống thực tế, dẫn đến hạn chế trong việc áp dụng lý thuyết vào thực tiễn. Nếu không có sự hỗ trợ từ bạn học hoặc giảng viên, nhiều sinh viên dễ rơi vào tình trạng học đối phó, thiếu sự chủ động và sáng tạo trong học tập.

3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TỰ HỌC MÔN HỌC GDQP&AN

Thứ nhất, xây dựng động lực và tinh thần học tập tự giác: Tự học là yếu tố quan trọng giúp sinh viên lĩnh hội kiến thức sâu sắc và rèn luyện kỹ năng thực hành. Tuy nhiên, để sinh viên chủ động trong quá trình học tập, cần xây dựng động lực và tinh thần tự giác. Trước hết, giảng viên cần giúp sinh viên nhận thức rõ tầm quan trọng của môn học đối với sự phát triển cá nhân và trách nhiệm công dân. Điều này có thể thực hiện thông qua việc tổ chức các buổi trao đổi về vai trò của quốc

phòng, an ninh trong tình hình thực tế, cũng như những lợi ích thiết thực khi nắm vững kiến thức và kỹ năng quân sự. Ngoài ra, cần tạo ra môi trường học tập tích cực, khuyến khích sinh viên phát huy tinh thần trách nhiệm với bản thân và tập thể. Những sinh viên có ý thức học tập tốt nên được biểu dương, trong khi những sinh viên chưa chủ động cần được động viên, nhắc nhở thường xuyên. Bên cạnh đó, việc đưa ra các mục tiêu học tập cụ thể, dễ đo lường sẽ giúp sinh viên có định hướng rõ ràng hơn trong quá trình rèn luyện.

Thứ hai, tổ chức hướng dẫn phương pháp tự học khoa học: Một trong những khó khăn lớn nhất đối với sinh viên khi tự học là chưa biết cách học sao cho hiệu quả. Vì vậy, Trung tâm cần tổ chức các buổi hướng dẫn cụ thể về phương pháp tự học phù hợp với từng nội dung môn học. Đối với lý thuyết, giảng viên có thể hướng dẫn sinh viên cách hệ thống hóa kiến thức bằng sơ đồ tư duy, bảng tổng hợp hoặc phương pháp ghi chú hiệu quả [1]. Những cách tiếp cận này giúp sinh viên dễ dàng nắm bắt và ghi nhớ thông tin quan trọng. Bên cạnh đó, việc học thực hành cần có phương pháp riêng. Chẳng hạn, sinh viên có thể tập điều lệnh đội ngũ theo nhóm để hỗ trợ nhau rèn luyện và sửa lỗi. Việc ghi nhớ điều lệnh thông qua thực hành thực tế sẽ hiệu quả hơn nhiều so với học thuộc lý thuyết đơn thuần. Ngoài ra, giảng viên cũng cần hướng dẫn sinh viên khai thác hiệu quả các tài liệu điện tử, video giảng dạy và phần mềm mô phỏng để tự rèn luyện ngoài giờ học.

Thứ ba, xây dựng hệ thống tài liệu hỗ trợ tự học: Hiện nay, sinh viên chủ yếu dựa vào giáo trình chính thức của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành, trong khi nhiều nội dung trong môn học GDQP&AN đòi hỏi trực quan và thực hành. Do đó, cần phát triển một hệ thống tài liệu hỗ trợ tự học đa dạng hơn. Trước hết, cần xây dựng các video hướng dẫn thực hành về ngắm bắn, đội hình đội ngũ, chiến thuật... Những tài liệu này sẽ giúp sinh viên có thể ôn tập và luyện tập ngay cả khi không có giảng viên hướng dẫn trực tiếp. Bên cạnh đó, các bài giảng điện tử tương tác cũng rất cần thiết. Những bài giảng Elearning có tích hợp câu hỏi trắc nghiệm và mô phỏng tình huống sẽ giúp sinh viên tự kiểm tra và củng cố kiến thức một cách chủ động. Ngoài ra, cần biên soạn các tài liệu hướng dẫn kỹ năng thực hành ngắn gọn nhưng súc tích, dễ hiểu để sinh viên có thể tra cứu nhanh khi cần thiết [2].

Thứ tư, ứng dụng công nghệ trong hỗ trợ tự học: Công nghệ giữ vai trò quan trọng trong việc cải thiện hiệu quả tự học của sinh viên. Trước hết, cần triển khai các thiết bị mô phỏng bắn súng giúp sinh viên rèn luyện tập kỹ thuật ngắm bắn và kiểm tra đường ngắm đúng ngay cả khi không có điều kiện thao trường thực tế. Điều này không chỉ tiết kiệm thời gian mà còn giúp sinh viên nâng cao kỹ năng một cách liên tục. Ngoài ra, việc tổ chức các diễn đàn học tập trực tuyến cũng là một giải pháp hữu ích [3]. Đây sẽ là nơi để giảng viên giải đáp thắc mắc và sinh viên có thể trao đổi, hỗ trợ nhau trong quá trình học tập. Đồng thời, việc phát triển ngân hàng câu hỏi trắc nghiệm trực tuyến sẽ giúp sinh viên tự đánh giá mức độ hiểu bài và xây dựng kế hoạch ôn tập phù hợp hơn.

Thứ năm, đẩy mạnh hoạt động học nhóm và rèn luyện tập thể: Môn GDQP&AN không chỉ yêu cầu sinh viên nắm vững lý thuyết mà còn đòi hỏi khả năng thực hành và phối hợp tập thể. Do đó, cần thúc đẩy hoạt động học nhóm và rèn luyện theo đơn vị [3]. Một trong những giải pháp quan trọng là tổ chức sinh viên theo tiểu đội, trung đội để cùng nhau luyện tập điều lệnh đội ngũ ngoài giờ học. Khi luyện tập theo nhóm, sinh viên không chỉ rèn

luyện kỹ năng cá nhân mà còn học được cách phối hợp trong tập thể. Ngoài ra, việc ôn tập lý thuyết cũng sẽ hiệu quả hơn nếu sinh viên học nhóm, kiểm tra lẫn nhau về nội dung lý luận, điều lệnh, kỹ thuật quân sự. Trung tâm có thể tổ chức các buổi học tập trao đổi giữa các đơn vị để sinh viên có cơ hội học hỏi kinh nghiệm từ nhau, qua đó nâng cao chất lượng tự học.

Thứ sáu, tạo môi trường rèn luyện thực tế để hỗ trợ tự học: Đối với các nội dung thực hành như kỹ thuật bắn súng, chiến thuật cá nhân, nếu chỉ học trong thời gian trên lớp thì rất khó để đạt kết quả tốt. Vì vậy, Trung tâm cần mở rộng thời gian thao trường để sinh viên có thể tự luyện tập sau giờ học [2]. Đồng thời, cần bố trí giảng viên hướng dẫn ngoài giờ cho những sinh viên có nhu cầu rèn luyện thêm. Ngoài ra, việc tổ chức các cuộc thi điều lệnh, bắn súng mô phỏng cũng là một cách hiệu quả để tạo động lực cho sinh viên tự rèn luyện. Những hoạt động này vừa giúp sinh viên có cơ hội thực hành, vừa khuyến khích tinh thần thi đua và nâng cao chất lượng học tập.

Thứ bẩy, thường xuyên kiểm tra, đánh giá người học để nâng cao tinh thần tự học: Kiểm tra định kỳ là một phương pháp hữu hiệu để duy trì ý thức tự học của sinh viên. Trung tâm có thể thực hiện kiểm tra miệng ngẫu nhiên đầu giờ nhằm đánh giá mức độ nắm vững kiến thức lý thuyết của sinh viên. Bên cạnh đó, các bài kiểm tra thực hành định kỳ sẽ giúp sinh viên có động lực rèn luyện thường xuyên hơn. Quan trọng hơn, sau mỗi bài kiểm tra, cần cung cấp phản hồi chi tiết để sinh viên hiểu được những điểm mạnh và hạn chế của mình. Điều này giúp sinh viên có hướng điều chỉnh phương pháp học tập hợp lý hơn, từ đó nâng cao hiệu quả tự học.

Thứ tám, phát huy vai trò của giảng viên, cán bộ quản lý trong việc hướng dẫn và đôn đốc hoạt động tự học của sinh viên: Giảng viên và cán bộ quản lý đóng vai trò then chốt trong việc định hướng và thúc đẩy tinh thần tự học của sinh viên. Ngoài việc cung cấp kiến thức trên lớp, giảng viên cần thường xuyên theo dõi, hướng dẫn và động viên sinh viên trong quá trình tự học. Hơn nữa, cần xây dựng cơ chế hỗ trợ sinh viên hiệu quả hơn, chẳng hạn như tổ chức các buổi tư vấn học tập, tạo điều kiện để sinh viên trao đổi trực tiếp với giảng viên về những khó khăn trong quá trình tự học. Cán bộ quản lý cũng cần theo sát tình hình học tập của sinh viên, kịp thời điều chỉnh các biện pháp hỗ trợ nhằm nâng cao hiệu quả học tập.

Thứ chín, tổ chức tổng kết, rút kinh nghiệm sau mỗi đợt học: Hoạt động này giúp đánh giá hiệu quả tự học, xác định điểm mạnh, hạn chế và đề xuất điều chỉnh phù hợp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo. Tổng kết cần được thực hiện một cách hệ thống, có bài bản với sự tham gia của sinh viên, giảng viên và cán bộ quản lý. Các nội dung đánh giá bao gồm mức độ tiếp cận tài liệu, hiệu quả phương pháp học, khả năng ứng dụng kiến thức và sự hỗ trợ của giảng viên. Dựa trên đó, Trung tâm có thể cải tiến tài liệu, điều chỉnh phương pháp giảng dạy và bổ sung các hình thức hỗ trợ phù hợp. Việc tổng kết không chỉ tạo cơ hội để sinh viên phản hồi về quá trình học tập mà còn giúp họ nhận thức rõ hơn về tầm quan trọng của kỹ năng tự học. Đồng thời, giảng viên và cán bộ quản lý có thể nắm bắt kịp thời các vấn đề phát sinh, từ đó đưa ra các giải pháp hỗ trợ thiết thực cho những khóa học tiếp theo. Hoạt động này góp phần xây dựng một môi trường học tập tích cực, nơi mà cả người dạy và người học cùng hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục.

4. KẾT LUẬN

Tự học là yếu tố cốt lõi quyết định hiệu quả học tập, đặc biệt trong môn GDQP&AN, nơi sinh viên không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn rèn luyện bản lĩnh, tác phong kỷ luật và kỹ năng thực hành quân sự. Thực tiễn cho thấy, dù có những chuyển biến tích cực, nhưng hoạt động tự học của sinh viên vẫn còn hạn chế do phương pháp chưa khoa học, tài liệu thiếu tính trực quan, động lực chưa cao và điều kiện hỗ trợ chưa tối ưu. Để nâng cao chất lượng tự học, cần đồng bộ các giải pháp: hướng dẫn phương pháp học tập hiệu quả, xây dựng tài liệu trực quan, ứng dụng công nghệ, mở rộng không gian rèn luyện, thúc đẩy học tập nhóm và tăng cường vai trò của giảng viên, cán bộ quản lý trong hỗ trợ sinh viên. Quan trọng hơn, việc xây dựng văn hóa tự học không chỉ giúp sinh viên đạt kết quả tốt trong môn học mà còn rèn luyện tư duy độc lập, khả năng thích ứng và tinh thần trách nhiệm – những phẩm chất thiết yếu trong thời đại mới. Nâng cao chất lượng tự học không chỉ là nhiệm vụ cấp thiết của Trung tâm mà còn là nền tảng để xây dựng đội ngũ trí thức trẻ có trách nhiệm với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội (2021).

[2] Bùi Trường Xanh; Nguyễn Văn Thúc, Nâng cao chất lượng giảng dạy môn GDQP&AN cho sinh viên Trường Đại học An Giang theo học chế tín chỉ, Tạp chí Thiết bị Giáo dục, Số 255 kỳ 2-12/2021.

[3] Hội đồng GDQP&AN Trung ương, Báo cáo kết quả công tác GDQP&AN năm 2021 và Phương hướng, nhiệm vụ GDQP&AN năm 2022, Hà Nội.

Thông tin liên hệ: **Nguyễn Ngọc Hữu**

Điện thoại: 0973.639.973 - Email: nnhuu@uneti.edu.vn

Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và an ninh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.